

SREBRNYM KRZYŻEM ZASŁUGI

10. Andersch Maksymilian, 11. Bilski Adam, 12. Grzechowiak Stefan, 13. Kąkol Teodor, 14. Kowalska Stanisława, 15. Marciniak Leon, 16. Obracajowa Ofelia, 17. Sułkowski Bronisław.

BRAZOWYM KRZYŻEM ZASŁUGI

18. Kassner Edward, 19. Kowalski Józef, 20. Wojtczak Ignacy.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

234

UCHWAŁA Nr 112 RADY MINISTRÓW

z dnia 21 lutego 1951 r.

w sprawie praw i obowiązków głównych (starszych) księgowych jednostek budżetowych.

I. Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Uchwała niniejsza określa prawa i obowiązki głównych (starszych) księgowych w jednostkach budżetowych.

2. Jednostkami budżetowymi w rozumieniu niniejszej uchwały są: władze, urzędy, instytucje i zakłady państwowe, których dochody i wydatki brutto są objęte budżetem Państwa, oraz te jednostki organizacyjne przedsiębiorstw, które na podstawie przepisów szczególnych utrzymywane są z budżetu Państwa.

3. Ilekroć w dalszych przepisach niniejszej uchwały jest mowa o głównych księgowych, przepisy te odnoszą się także do starszych księgowych.

§ 2. Głównym księgowym jednostki budżetowej jest kierownik komórki prowadzącej rachunkowość budżetu i pozabudżetowych środków specjalnych. W przypadku gdy jednostka budżetowa nie posiada specjalnej komórki rachunkowości, wówczas przepisy niniejsze stosuje się do pracownika, który prowadzi rachunkowość, choćby te czynności nie stanowiły jego wyłącznego zajęcia.

§ 3. Właściwi ministrowie oraz kierownicy urzędów centralnych określają w drodze zarządzeń, wydanych w porozumieniu z Ministrem Finansów, w zależności od wielkości i zakresu działania komórek prowadzących rachunkowość kategorie jednostek budżetowych, w których kierownik komórki prowadzącej rachunkowość jest głównym, a w których — starszym księgowym.

§ 4. Główny księgowy jest w pełni odpowiedzialny za zachowanie dyscypliny finansowo-budżetowej oraz zasad prawidłowej i oszczędnej gospodarki budżetowej. Przepis ten nie wyklucza odpowiedzialności innych osób za naruszenie dyscypliny finansowo-budżetowej oraz za niezachowanie zasad prawidłowej i oszczędnej gospodarki budżetowej.

§ 5. Mianowanie, zwolnienie lub przeniesienie głównego księgowego może mieć miejsce za zgodą jednostki nadrzędnej. Przepis ten nie dotyczy głównych księgowych jednostek budżetowych, będących władzami naczelnymi i urzędami centralnymi.

§ 6. Przejęcie spraw, należących do zakresu działania głównego księgowego, oraz przekazanie tych spraw innemu głównemu księgowemu dokonuje się protokołarnie; protokół sporządza się po sprawdzeniu stanu rachunkowości finansowej i materiałowej jednostki budżetowej.

§ 7. Podczas nieobecności głównego księgowego (delegacja, urlop, choroba) wszystkie jego obowiązki i uprawnienia przechodzą na jego zastępcę.

II. Obowiązki głównego księgowego.

§ 8. Do obowiązków głównego księgowego należy:
1) czuwanie nad prawidłowością gospodarki kredytami

- budżetowymi oraz pozabudżetowymi środkami specjalnymi,
- 2) nadzór nad terminowym pobieraniem dochodów budżetowych,
 - 3) organizowanie i prowadzenie księgowości i sprawozdawczości finansowej, organizowanie prawidłowego obiegu dokumentów oraz przestrzeganie ustalonych zasad i wzorów dokumentacji księgowej,
 - 4) prawidłowe księgowanie środków budżetowych i pozabudżetowych środków specjalnych,
 - 5) bieżące i prawidłowe kwalifikowanie dowodów,
 - 6) prawidłowe i terminowe obliczanie oraz uiszczanie podatków i opłat publicznych, należnych od jednostki budżetowej lub potrącanych z wynagrodzeń jej pracowników,
 - 7) przeprowadzanie inwentaryzacji środków materialnych w terminach ustalonych w obowiązujących przepisach,
 - 8) terminowe i prawidłowe sporządzanie i składanie sprawozdań,
 - 9) instruowanie i szkolenie wewnętrzne personelu rachunkowego,
 - 10) należyte przechowywanie i zabezpieczenie ksiąg i dokumentów,
 - 11) kontrola gospodarki środkami materialnymi oraz prawidłowości dokumentów, dotyczących zużycia, uszkodzeń, braków lub nadwyżek tych środków,
 - 12) kontrola prawidłowego wydatkowania funduszu płac przez przestrzeganie ustalonych etatów i stawek,
 - 13) kontrola przestrzegania zasad dyscypliny finansowej w zakresie inwestycji,
 - 14) kontrola terminowego rozliczania zaliczek budżetowych i regulowania zobowiązań,
 - 15) instruowanie i szkolenie personelu rachunkowego podporządkowanych jednostek budżetowych,
 - 16) nadzór nad prawidłowym prowadzeniem rachunkowości i sprawozdawczości finansowej przez podporządkowane jednostki.

III. Uprawnienia głównego księgowego.

§ 9. Główny księgowy jednostki budżetowej ustala w ramach obowiązujących przepisów oraz umów o pracę szczegółowe obowiązki służbowe podporządkowanych sobie pracowników.

§ 10. Wszystkie komórki organizacyjne jednostki budżetowej i zakładów pomocniczych obowiązane są przysyłać głównemu księgowemu niezbędne dla rachunkowości i kontroli dokumenty, jak również wszelkiego rodzaju umowy, ustalenia dotyczące norm i inne materiały, związane z gospodarką budżetową jednostki budżetowej.

§ 11. Zawarcie umów lub udzielenie zamówień, angażujących kredyty budżetowe lub pozabudżetowe środki specjalne, wymagają uprzedniej zgody głównego księgowego.

§ 12. Wszelkie dokumenty obrotu pieniężnego, dokumenty obrotu materiałami i towarami, jak również dokumenty o charakterze rozliczeniowym i kredytowym, stanowiące podstawę do otrzymania lub wydania środków pieniężnych, materiałów albo towarów, podpisują łącznie kierownik jednostki budżetowej lub osoba przez niego do tego upoważniona i główny księgowy lub osoba przez niego do tego upoważniona.

§ 13. Główny księgowy obowiązany jest odmówić podpisania i wykonania zleceń, dotyczących operacji sprzecznych z obowiązującymi przepisami oraz z zasadami prawidłowej i oszczędnej gospodarki, jak na przykład:

- 1) bezprawnego wydania materiałów, urządzeń lub innych środków, objętych inwentarzem,
- 2) dodatkowych wypłat pracownikom za prace, wchodzące w zakres ich zwykłych obowiązków służbowych, a nie przewidzianych w obowiązujących przepisach,
- 3) wydatkowania środków pieniężnych, powodującego przekroczenie etatów, stawek i funduszu płac,
- 4) wydatkowania środków pieniężnych na cele, nie przewidziane w budżecie bądź przekraczające kredyty budżetowe lub preliminarz pozabudżetowych środków specjalnych,
- 5) niewłaściwego z punktu widzenia klasyfikacji budżetowej kwalifikowania wydatków,
- 6) kwalifikowania dochodów budżetowych na pozabudżetowe środki specjalne,
- 7) bezprawnego zaliczenia dochodu budżetowego jako zwrot wydatku (wznowienie kredytu),
- 8) użycia środków inwestycyjnych niezgodnie z tytułem inwestycyjnym pod względem rzeczowym lub finansowym.

§ 14. W przypadku otrzymania polecenia sprzecznego z obowiązującymi przepisami lub zasadami prawidłowej i oszczędnej gospodarki główny księgowy obowiązany jest zwrócić na to uwagę na piśmie kierownikowi jednostki budżetowej, który wydał polecenie. W razie pisemnego potwierdzenia przez kierownika wydanego uprzednio polecenia, główny księgowy wykonuje je i równocześnie zawiadamia o tym kierownika jednostki nadrzędnej oraz właściwe organa kontroli i rewizji finansowej. Główny księgowy, który nie zawiadomi kierownika jednostki nadrzędnej oraz organów kontrolno-rewizyjnych o bezprawnym zarządzeniu kierownika jednostki budżetowej, ponosi odpowiedzialność za wykonanie zarządzenia na równi z kierownikiem jednostki budżetowej, który wydał zarządzenie.

§ 15. Kierownik jednostki nadrzędnej po otrzymaniu od głównego księgowego zawiadomienia, o którym mowa w § 14, obowiązany jest w ciągu dni 14 rozpatrzyć to zawiadomienie i przedsięwziąć odpowiednie środki zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zawiadomić głównego księgowego o decyzji. Kierownik jednostki nadrzędnej, który nie poczynił odpowiednich kroków w przypadku otrzymania zawiadomienia o bezprawnym zarządzeniu kierownika jednostki podporządkowanej, ponosi odpowiedzialność na równi z tym kierownikiem.

IV. Przepisy końcowe.

§ 16. Wykonanie uchwały porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz wszystkim ministrom i kierownikom urzędów centralnych.

§ 17. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

235

UCHWAŁA Nr 113 RADY MINISTRÓW

z dnia 21 lutego 1951 r.

w sprawie praw i obowiązków głównych (starszych) księgowych przedsiębiorstw budżetowych.

Na podstawie art. 18 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 439) Rada Ministrów uchwała, co następuje:

§ 1. W przedsiębiorstwach budżetowych wydziela się komórki organizacyjne rachunkowości, na czele których stoją główni (starsi) księgowi.

§ 2. Przepisy uchwały Nr 112 Rady Ministrów z dnia 21 lutego 1951 r. w sprawie praw i obowiązków głównych (starszych) księgowych jednostek budżetowych (Monitor Polski Nr A-18, poz. 234) rozciąga się na głównych (starszych) księgowych przedsiębiorstw budżetowych.

§ 3. Uchwała Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1950 r. w sprawie praw i obowiązków głównych (starszych) księgowych przedsiębiorstw i zakładów uspołecznionych (Monitor Polski Nr A-26, poz. 280) traci moc obowiązującą w stosunku do głównych (starszych) księgowych przedsiębiorstw budżetowych.

§ 4. Wykonanie uchwały porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz wszystkim ministrom i kierownikom urzędów centralnych.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

236

UCHWAŁA Nr 111 PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 21 lutego 1951 r.

o roli, zadaniach i uprawnieniach majstra w uspołecznionych przemysłowych zakładach pracy.

Związana z walką o plan 6-letni potrzeba wzmocnienia jednoosobowego kierownictwa oraz usprawnienia organizacji procesów produkcyjnych w zakładach pracy wymaga podniesienia roli i znaczenia majstra w zarządzaniu produkcją. Majster powinien stać się w każdym

zakładzie pracy pełnoprawnym kierownikiem podstawowego ogniwa produkcyjnego, odpowiedzialnym w pełni za wykonanie w swoim zakresie zadań planu.

W związku z powyższym dla wzmocnienia roli i autorytetu majstra Prezydium Rządu uchwała, co następuje: